T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2017/769
KARAR NO : 2017/850
KARAR TR : 25.12.2017

ÖZET: Davalı Sosyal Güvenlik KurumuBaşkanlığı (devredilen Sosyal Sigortalar Kurumu)tarafından 1.9.2009-2.4.2010 tarihleri arasında davacıya ödenen yaşlılık aylıklarının tutarı olan 5.599,13 TL'nin davacıdan geri alınması nedeniyle bu miktarın 1.6.2010 tarihinden itibaren yasal faizi ile birlikte Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı (devredilen Emekli Sandığı) tarafından iadesi istemiyle açılan davanın, İDARİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

-
-

K A R A R

Davacı : R.D.
Vekili : Av. H.B.
Davalı : Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı
Vekili : Av. Z.K.

O L A Y : Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; müvekkilinin öğretmen olarak (Emekli Sandığı Sicil No: 47697131) 1965-1982 tarihleri arasında 16 yıl öğretmenlik yaptıktan sonra istifa ederek Almanya'da ikamet ettiğini, Almanyadaki bir kısım hizmetini 3201 sayılı Kanuna göre borçlanarak 1992 yılında SSK'dan emekli maaşı bağlandığını, Mart 2010 tarihinde SSK'nın emeklilik işlemlerinde yanlışlık olduğunu belirterek 2000-2010 tarihleri arasında ödenen emekli aylıkları toplamı 58.500,00 TL ana para , 35.000,00 TL faiz olmak üzere 93.500,00 TL geri istediğini, müvekkilinin icra baskısı ile karşılaşmamak için bu parayı ödediğini, müvekkiline SGK tarafından Emekli Sandığından emekli olmak için başvurusu üzerine başvuru tarihi itibarı ile emekli aylığı bağlandığını, davacının 2000-2010 yılları arasında SSK'dan emekli aylığı alamayacaksa Emekli Sandığından alması gerektiğini, ayrıca Emekli Sandığından müvekkiline emekli ikramiyesi ödenmesi gerektiğini, SSK'ca davacıya bağlanan emekli aylığının iptal edildiğine göre, borçlanma bedeli olarak ödediği 1800 USA dolarının iadesi gerektiğini ileri sürerek; Davacının 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanunu uyarınca 1992 yılından itibaren emekli maaşlarının hesaplanarak, maaş tutarlarına ve farklarına ait oldukları aylardan itibaren en yüksek banka mevduat faiziyle birlikte davalı kurumdan tahsiline, emekli ikramiyesinin hesaplanarak en yüksek banka mevduat faizi ile birlikte davalı idareden tahsiline; bu talep kabul görmezse, icra ve dava tehdidi altında davacı tarafından kuruma ödenen paranın en yüksek banka mevduat faizi ile birlikte davalı kurumdan tahsili ile, davacıya iadesine; bu talep de kabul görmezse emeklilik karşılığı davalı kuruma döviz olarak yapılan toptan ödemenin en yüksek banka mevduat faizi ile birlikte davalıdan tahsiline karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmış, 27.11.2013 tarihinde Ankara 3. İş Mahkemesi kayıtlarına giren ıslah dilekçesi ile, davacıdan geri alınan 5.599,13 TL yaşlılık aylığının 1.6.2010 tarihinden itibaren yasal faizi ile davalı idare tarafından davcıya ödenmesine; davacının hak kazandığı emekli ikramiyesine 11.10.2010 tarihinden ödemenin yapıldığı tarihe kadar yasal faiz uygulanmasına karar verilmesini talep etmiştir.

Ankara 3. İş Mahkemesi: 18.03.2014 gün ve E:2010/937, K:2014/349 sayı ile, Mahkemelerince bilirkişi raporuna göre; SGK Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 4.4.2013 tarihli cevap yazısı incelendiğinde, davacının emekli sandığına tabi 16 yıl 4 ay hizmeti esas alınarak 1.9.2010 tarihinden itibaren tam aylığa yükseltilmek suretiyle değerlendirildiği, aylık ve ek ödeme farklarının 31.10.2012 tarihinde Adana Merkez Halk Bankası Şubesine gönderildiği; ancak bu ödemenin dava açıldıktan sonra gerçekleştiği gerekçesiyle davalı kurumca davacıdan 1.9.2009-2.4.2010 tarihleri arasında ödenen yaşlılık aylıkları yasal faiz ile birlikte tahsil edildiğinden bu döneme ait tahsil tarihini takip eden 1.6.2010 tarihinden itibaren 4.475,47 TL asıl alacak 123,66 TL faiz olmak üzere toplam 5.599,13 TL'nin davalı kurumca davacıya iadesine, asıl alacak 5.475,47TL ye 1.6.2010 tarihinden itibaren yasal faiz yürütülmesine; davalı kurumca davacıya 17.022,43 TL emekli ikramiyesi ödenmiş olduğundan 11.10.2010 tarihinden ödeme tarihine kadar yasal faiz uygulanmasına, diğer taleplerinin reddine karar vermiş, bu karar davalı idare vekili tarafından temyiz edilmiştir.

: 30.4.2015 gün ve E:2014/12313, K:2015/9430 sayı ile, "Davacı, Türkiye'de Emekli Sandığına tabi öğretmen olarak görev yaptıktan sonra yurtdışında geçen bir kısım çalışmalarını borçlanıp, 1992 yılında SSK'dan yaşlılık aylığı almaya başladığını, Kurumun bağlanan aylıkta yanlışlık olduğunu belirterek 2010 yılında aylığını kestiğini ve yersiz ödemeleri borç kaydettiğini ve borcu ödediğini, talebi üzerine bu sefer de Emekli Sandığından yaşlılık aylığı bağladığını ancak 1992 yılında SSK'dan aylık alamayacaksa Emekli Sandığından aylık bağlanması gerektiğini, ayrıca Emekli Sandığından emekli ikramiyesi ödenmesi gerektiğini, SSKya tabi yaşlılık aylığı iptal edildiğinden yurtdışı borçlanma tutarının iade edilmesi gerektiğini ve icra tehdidi altında Kuruma ödenen paranın şimdilik 1.000,00

TL'sinin tahsilini talep etmiştir.

Mahkemece, davanın kısmen kabulü ile, davalı kurumca davacıdan 01/09/2009-02/04/2010 tarihleri arasında ödenen yaşlılık aylıklarını yasal faizleri ile birlikte tahsil edildiğinden bu döneme ait tahsil tarihini takip eden 01/06/2010 tarihinden itibaren 5475,47 TL asıl alacak, 123,66 TL faiz olmak üzere toplam 5599,13 TL' nin davalı Kurumca davacıya iadesine, asıl alacak 5475,47 TL ye 01/06/2010 tarihinden itibaren yasal faiz yürütülmesine, Davalı Kurumca davacıya 17022,43 TL emekli ikramiyesi ödenmiş olduğundan 11/10/2010 tarihinden ödeme tarihine kadar yasal faiz uygulanmasına, diğer taleplerin reddine karar verilmiştir.

Davacı 1.10.1992 tarihinden itibaren SSK'dan bağlanan aylığı kesen Kurum işleminin iptali ile aylığının yeniden bağlanmasını, mümkün olmadığı takdirde aynı tarihten geçerli olmak üzere 5434 sayılı Yasa uyarınca aylık bağlanmasını ve buna göre emekli ikramiyesi ödenmesini talep etmiştir. Ancak buradaki uyuşmazlığın 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre çözülmesi gerektiği açık olup, uyuşmazlığın çözümünün idari yargının görev alanına girdiği gözetilerek bu talebe ilişkin davanın tefrik edilmeksizin birarada görülmesi hatalı olmuştur.

Davacının SSK'dan yaşlılık aylığı bağlanması gerektiğinin tespiti hususundaki talebine gelince ise; dosyadaki kayıt ve belgelerden; davacının 4.9.1965-2.5.1980 tarihleri arasında Türkiye'de Emekli Sandığı'na tabi olarak çalıştığı, Türkiye'de başkaca çalışmasının bulunmadığı, 16.8.1992 tarihinde 1.1.1987-21.1.1992 tarihleri arasında yurtdışında geçen çalışmalarını SSK'ya borçlandığı ve 1.10.1992 tarihinden itibaren SSK'dan yaşlılık aylığı bağlandığı, 2010 yılında ise Kurum tarafından aylık hesaplamasında yanlışlık olduğu gerekçesi ile aylığının iptal edildiği ve ödemelerin borç kaydedildiği anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlık, davacının yurt dışı hizmet borçlanmasına ait sürelerin 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa göre hangi sigortalılık haline göre geçmiş sayılacağının belirlenmesi noktasında toplanmaktadır.

3201 sayılı Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanun'un 5.maddesine 17.04.2008 tarih ve 5754 sayılı Kanun'un 79.maddesi ile eklenen (yürürlük tarihi 08.05.2008) 4.fikraya göre "Yurt dışı hizmet borçlanmasına ait süreler 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa göre hangi sigortalılık haline göre geçmiş sayılacağının belirlenmesinde; Türkiye'de sigortalılıkları varsa borçlanma talep tarihindeki en son sigortalılık haline göre, sigortalılıkları yoksa aynı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fikrasının (b) bendi kapsamında geçmiş sigortalılık süresi olarak kabul edilir."

Somut olayda, davacının borçlanma talep tarihi 16.8.1992 olup bu tarihten önce Türkiye'de Emekli Sandığı'na tabi çalışması bulunduğundan 3201 sayılı Kanun'un 5.maddesinin 4.fikrasına göre yurt dışı hizmet borçlanmasına ait sürelerin Emekli Sandığı'na tabi sigortalılık haline göre geçmiş sayılacağından 9.9.1992 tarihli tahsis talebi uyarınca SSK'dan yaşlılık aylığı bağlanması mümkün olmayacaktır.

Yapılacak iş, davacının 5434 sayılı Yasa'ya tabi taleplerinin tefrik edilerek yeni bir esasa kaydı yapıldıktan sonra davacının 1.10.1992 tarihinden itibaren SSK'dan yaşlılık aylığı bağlanması gerektiğinin tespiti istemi ile Kuruma yapılan ödemenin tahsili istemine ilişkin taleplerinin reddine karar vermekten ibarettir.

O halde, davalı Kurum vekilinin bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ: Hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle bozulmasına" karar vermiştir.

Bozma kararı üzerine dosya Ankara 3. İş Mahkemesinin E:2015/665 sayılı esasına 28.9.2015 tarihinde kaydedilerek, 26.1.2016 tarihinde Ankara 3. İş Mahkemesinin çift hakimli olması ve ayrılması nedeniyle dosyanın Ankara 25. İş Mahkemesinin 2016/818 Esasına kaydı yapılmıştır.

Ankara 25. İş Mahkemesi:26.1.2016 gün ve E:2016/818 sayı ile, bozma ilamına uyarak, davacının 5434 sayılı Yasaya tabi taleplerinin tefrik edilerek, ayrı bir esasa kaydedilerek yargılamanın devam edilmesine; davanın kısmen kabul, kısmen reddine, davacının 1.10.1992 tarihinden itibaren SSK'dan yaşlılık aylığı bağlanması gerektiğinin tespitine, kuruma yapılan ödemenin tahsili istemine ilişkin talebinin reddine karar vermiştir.

Ankara 25. İş Mahkemesi 1.2.2016 günlü tensip zaptı ile tefrik kararı uyarınca mahkemelerinin 2016/1047 esas sayısına dosyayı kaydetmiştir.

ANKARA 25. İŞ MAHKEMESİ:10.4.2016 gün ve E:2016/1047, K:2016/209 sayı ile, Uyuşmazlığın 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre çözülmesi gerekeceğinden idari yargının görev sınırında olduğunun tespiti ile, mahkemelerinin görevsizliğine, yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle davanın usulden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu kez dava ve talep hakkı saklı kalmak üzere SSK tarafından, davacıdan geri alınan 1.9.2009-2.4.2010 tarihleri arasında ödenen yaşlılık aylıklarının tutarı olan 5.599,13 TL'nin devredilen Emekli Sandığı tarafından iadesine ve yine devredilen Emekli Sandığınca davacıya 17.022,43 TL emekli ikramiyesinin 1.10.2010 tarihinden ödeme tarihine kadar faiz uygulanmasına yani 5.599,13 TL müvekkilinden geri alınan yaşlılık aylığının 1.6.2010 tarihinden itibaren yasal faizi ile davalı tarafından müvekkiline ödenmesi, müvekkilinin hak kazandığı emekli ikramiyesine 11.10.2010 tarihinden ödemenin yapıldığı tarihe kadar yasal faiz uygulanmasına karar verilmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

Ankara 14. İdare Mahkemesi:6.10.2016 gün ve E:2016/2028, K:2016/3115 sayı ile, davacıdan geri alınan 5.599,13-TL yaşlılık aylığının 01.06.2010 tarihinden itibaren yasal faiziyle birlikte ödenmesine, davacının hakettiği emekli ikramiyesine ise 11.10.2010 tarihinden ödemenin yapıldığı tarihe kadar yasal faiz uygulanarak ödenmesine karar verilmesi istemiyle açılan davada; anılan istemlerin farklı yargılama usulüne tabi olduğu, bununla birlikte nitelikleri gereği ayrı birer hukuki inceleme ve değerlendirme konusu olduğu, bu itibarla ayrı dilekçelerle dava konusu edilmesi gereken söz konusu istemlere karşı tek dilekçe ile dava açıldığı görüldüğünden, 2577 sayılı Kanun hükmüne uygun olarak düzenlenmeyen dilekçenin bu haliyle kabulüne olanak bulunmadığı sonucuna varıldığı gerekçesiyle, dava dilekçesinin reddine karar vermiş; davacı vekilince, 14.11.2016 günü mahkeme kayıtlarına giren yenileme dilekçesinde, SGK tarafından müvekkilinden geri alınan 1.9.2009-2.4.2010 tarihleri arasında ödenen yaşlılık aylıklarının tutarı olan asıl alacak 5.475,47 TL ve faiz 123,66 TL'nin toplam 5.599,13 TL olarak ve asıl alacağa 1.6.2010 tarihinden itibaren

işletilecek yasal faizi ile birlikte müvekkiline iadesine karar verilmesi isteminde bulunulmuştur.

ANKARA 14. İDARE MAHKEMESİ'nin 1.3.2017 gün ve E:2016/5038, K:2017/1104 sayı ile, olayda davacı tarafından 1.10.1992 tarihinden itibaren 506 sayılı Kanuna bağlı olarak tarafına yaşlılık aylığı bağlanması gerektiği iddiasıyla açılan davanın, Ankara 25. İş Mahkemesinin 26.1.2016 tarihli ve E:2016/818, K:2016/7 sayılı kararıyla reddedildiğinin görüldüğü; davacının yurtdışı borçlanmasına ait sürelerinin 506 sayılı kanun kapsamında geçmiş sayılarak davacıya yaşlılık aylığının bağlandığı ve uyuşmazlığın da anılan yaşlılık aylığının kesilmesine ilişkin işlemden kaynaklandığı anlaşıldığından, uyuşmazlığın görüm ve çözümünün adli yargı yeri olduğu gerekçesiyle, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15/1-a maddesi hükmü uyarınca görev yönünden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili adli ve idari yargı yerlerince verilmiş olan görevsizlik kararları nedeniyle oluştuğunu ileri sürdüğü olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Nuri NECİPOĞLU'nun Başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Suna TÜRE, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN ve Birgül KURT'un katılımlarıyla yapılan 25.12.2017 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; idari ve adli yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari ve adli yargı dosyalarının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacının istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hâkim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davalı Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı (devredilen Sosyal Sigortalar Kurumu) tarafından 1.9.2009-2.4.2010 tarihleri arasında davacıya ödenen yaşlılık aylıklarının tutarı olan 5.599,13 TL'nin davcıdan geri alınması nedeniyle bu miktarın 1.6.2010 tarihinden itibaren yasal faizi ile birlikte Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı (devredilen Emekli Sandığı) tarafından iadesi istemiyle açılmıştır.

Dosyanın incelenmesinden; Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğü Yurtdışı Borçlanma ve Tahsis İşlemleri Daire Başkanlığı'nca yapılan inceleme sonucunda 506 sayılı Kanun uyarınca yaşlılık aylığı alan davacının, aylık talep tarihinden itibaren Almanya'da çalıştığının ve 3201 sayılı Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yut Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanuna istinaden yurda kesin dönüş şartını yerine getirmediğinin tespit edildiği, buna bağlı olarak yapmış olduğu borçlanmasının 3201 sayılı Kanun gereği Kamu Görevlileri Emeklilik İşlemleri Daire Başkanlığı tarafından yapılması gerektiğinden Adana Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü'nce 506 sayılı Kanuna göre davacıya tahsis edilen yaşlılık aylığının iptal edildiği, ayrıca 1.1.2000 ila 24.3.2010 tarihleri arasındaki dönemde davacıya yapılan 57.989,86-TL ödemenin davacıdan geri istenildiği, akabinde Emekli Sandığına tabi hizmetleri ve Almanya'daki çalışmaları dikkate alınarak 5434 sayılı Kanuna göre 1.9.2009 tarihinden itibaren davacıya emekli aylığının bağlandığı, bakılan davanın ise 1.9.2009 ila 2.4.2010 tarihleri arasında davacıya ödenip de geri alınan 5.475,47-TL yaşlılık aylığının ve 123,66-TL faizinin, ayrıca asıl alacak olan 5.475,47-TL'ye 1.6.2010 tarihinden itibaren işletilecek yasal faizin ödenmesine ilişkin olduğu anlaşılmaktadır.

31.5.2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu 506, 1479, 2925, 2926 ve 5434 sayılı Kanunlar kapsamındaki hizmet akdine göre ücretle çalışanlar (Sosyal Sigortalılar), kendi hesabına çalışanlar (Bağ-Kur'lular), tarımda kendi adına ve hesabına çalışanlar (Tarım Bağ-Kur'luları), tarım işlerinde ücretle çalışanlar, (Tarım sigortalıları), devlet memurları ve diğer kamu görevlilerini (Emekli Sandığı İştirakçileri), geçici maddelerle korunan haklar dışında, sosyal güvenlik ve sağlık hizmetleri yönünden yeni bir sisteme tabi tutmuş, beş farklı emeklilik rejimini aktüeryal olarak hak ve hükümlülükler yönünden tek bir sosyal güvenlik sistemi altında toplamıştır. 5510 sayılı Kanunun iptali amacıyla açılan davada Anayasa Mahkemesi, 15.12.2006 tarih ve E: 2006/111, K: 2006/112 sayılı kararıyla, anılan Kanunun birçok maddesi ile birlikte, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine tabi olarak görev yapmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlilerini diğer sigortalılarla aynı sisteme tabi kılan (başta 4/c maddesi) hükümlerin iptaline karar vermiş; bu karardan sonra kabul edilen 17.04.2008 tarih ve 5754 sayılı Kanunla 5510 sayılı Kanunda düzenlemeler yapılmış ve anılan Kanuna eklenen Geçici 1 nci ve Geçici 4 ncü maddelerle, 5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 1 Ekim 2008 tarihinden önce 5510 sayılı Kanunun 4 ncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında olanlar (memurlar ile diğer kamu görevlileri) ile bunların dul ve yetimleri hakkında, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılacağı hüküm altına alınmıştır. 5754 sayılı Kanunun kimi hükümlerinin iptali istemiyle açılan dava Anayasa Mahkemesi'nin 30.3.2011 tarih ve E: 2008/56, K:2011/58 sayılı kararı ile reddedilmiştir.

5510 sayılı Kanunun 101 nci maddesinde yer alan "…bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar İş Mahkemelerinde görülür." bölümünün iptali istemiyle yapılan itiraz başvurusunda Anayasa Mahkemesi, 22.12.2011 tarih ve E: 2010/65, K: 2011/169 sayılı kararıyla (RG. 25.1.2012, Sayı: 28184) davayı redle sonuçlandırmakla birlikte; söz konusu kararın Mahkememiz önündeki uyuşmazlığa ışık tutacak şekilde şu gerekçeye dayandırmıştır: "…5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, evvelce olduğu gibi 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacaklar ve bunların emeklileri bakımından da aynı Kanun hükümleri uygulanmaya devam edecek; ancak 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlileri olarak çalışmaya başlayanlar ise 5510 sayılı Kanunun 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacak ve haklarında 5434 sayılı Kanun değil, 5510 sayılı Kanun'un öngördüğü kural ve esaslar uygulanacak; ihtilaf halinde de adli yargı görevli bulunacaktır. 5754 sayılı Kanunun yürürlüğüyle birlikte, artık Sosyal Sigortacılık

esasına göre faaliyet gösteren ve yaptığı, tesis ettiği işlem ve muameleler idari işlem sayılamayacak bir sosyal güvenlik kurumunun varlığından söz etmek gerekli bulunmaktadır. 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce iştirakçisi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanun'a göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden ise Sosyal Güvenlik Kurumu'nun tesis edeceği işlem ve yapacağı muameleler idari işlem niteliğini korumaya devam edecek, bunlara ilişkin ihtilaflarda da evvelce olduğu gibi idari yargı görevli olmaya devam edecektir, Bu bakımdan 5510 sayılı Kanunun yürürlüğünden sonra, prim esasına dayalı yani sistemin içeriği ve Kanun kapsamındaki iş ve işlemlerin niteliği göz önünde bulundurulduğunda, itiraz konusu kuralla, yargılamanın bütünlüğü ve uzman mahkeme olması nedeniyle Kanun hükümlerinin uygulanması ile ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümünde iş mahkemelerinin görevlendirilmesinde Anayasa'ya aykırılık görülmemiştir. Ancak, yukarıda açıklandığı üzere 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce statüde bulanan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile ilgili sosyal güvenlik mevzuatının uygulanmasından doğan idari işlem ve idari eylem niteliğindeki uyuşmazlıklarda idari yargının görevinin devam edeceği açıktır…"

Yukarıda sözü edilen mevzuat hükümlerinin ve Anayasa Mahkemesi kararının birlikte değerlendirilmesinden, 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, daha önce olduğu üzere 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacakları gibi bunların emeklilikleri bakımından da aynı Kanun hükümlerinin uygulanmaya devam edileceği; ancak, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmaya başlayanların ise 5510 sayılı Kanunun 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacağı ve haklarında 5434 sayılı Kanunun değil 5510 sayılı Kanunun öngördüğü kural ve esasların uygulanacağı dolayısıyla ihtilafların da adli yargı yerinde çözümleneceği açıktır.

Kaldı ki; T.C. Anayasası'nın 158.maddesindeki "…diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır " hükmü uyarınca Anayasa Mahkemesi kararının bu uyuşmazlığın çözümünde esas alınacağı tartışmasızdır.

Bu durumda, 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce iştirakçi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanuna göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden Sosyal Güvenlik Kurumunca tesis edilen işlem ve yapacağı muamelelerin "idari işlem" ve "idari eylem" niteliğini korumaya devam edeceği açıktır.

Olayda, Adana Yeşilyuva İlkokulunda Öğretmen olarak görev yapmakta iken 2.5.1982 tarihinde istifa etmek suretiyle görevinden ayrılan ve yurtdışında çalışmaya başlayan, bilahare 506 sayılı Kanuna göre bağlanan emekli aylıklarının iptal edilerek Türk-Alman Sosyal Güvenlik Sözleşmesine göre 5434 sayılı Kanuna göre 1.9.2009 tarihinden itibaren aylık bağlanan davacı tarafından Sosyal Güvenlik Kurumu aleyhine dava açıldığı; emeklilik sicil dosyasının tetkikinde; davacının 5434 sayılı Kanuna tabi 16 yıl 4 ay hizmetine karşılık 6' ncı derece 3'üncü kademe + 800 ek gösterge intibakı ile kıdem aylığına esas 16 yıl hizmeti esas alınarak 5434 sayılı Kanuna göre aylık bağlandığı; 1.9.2009 tarihindeki mali hükümlere göre 17.022,43 TL emeklilik ikramiyesi ödendiği anlaşılan; dolayısıyla, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2/1-a maddesinde belirtilen idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları kapsamında bulunan, 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten önce emekli sandığı iştirakçisi iken istifaen ayrılan ve kendisine 506 sayılı Kanun uyarınca emekli aylığı bağlanan, ancak bu dönemde ki iştirakçiliği iptal edildikten sonra yine 5434 sayılı Yasa kapsamında emekli edilerek, bu kanun kapsamındaki haklarının iadesi istemiyle yapılan başvuruların görüm ve çözümünün idari yargı yerinde olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Ankara 14. İdare Mahkemesince verilen 31.3.2017 gün ve E:2016/5038, K:2017/1104 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Ankara 14. İdare Mahkemesince verilen 31.3.2017 gün ve E:2016/5038, K:2017/1104 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 25.12.2017 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Nuri NECİPOĞLU	Üye Şükrü BOZER	Üye Mehmet AKSU	Üye Suna TÜRE
	Üye Alaittin Ali ÖĞÜŞ	Üye Süleyman Hilmi AYDIN	Üye Birgül KURT